

'Καφετιά σκουριά του φύλλου στο σιτάρι'

Автор(и): проф. д-р Иван Киряков, Добруджански земеделски институт в гр. Ген. Тошево; гл.ас. д-р Йорданка Станоева, Добруджански земеделски институт в гр. Ген. Тошево

Дата: 11.04.2018 *Брой:* 4/2018

Προκαλείται από το *Puccinia recondita*. Οι συνθήκες στη Βουλγαρία είναι εξαιρετικά ευνοϊκές για τα αιτιολογικά παράγοντας της ασθένειας, η οποία είναι ευρέως διαδεδομένη στη χώρα μας. Αναπτύσσεται κάθε χρόνο, ιδιαίτερα υπό έντονες βροχοπτώσεις και θερμές μέρες (20-25°C), αλλά σε ορισμένα χρόνια εμφανίζεται επιφυττωτικά και προκαλεί σημαντικές απώλειες.

Η καφετιά σκωρία (σκωρία του φύλλου, Leaf Rust) στο σιτάρι αναπτύσσεται σχεδόν κάθε χρόνο στη χώρα μας σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, και ως εκ τούτου έχει σημαντική οικονομική σημασία. Σε αντίθεση με τη σκωρία του στελέχους και την κίτρινη σκωρία, οι ζημιές που προκαλεί είναι σχετικά χαμηλές, αλλά εμφανίζεται ετησίως. Οι απώλειες απόδοσης είναι τις περισσότερες φορές έως και 10%, αλλά μπορούν να φτάσουν το 30%

υπό συνθήκες ευνοϊκές για την ανάπτυξη του παθογόνου. Ακόμη και το ελαφρύτερο μόλυνση από καφετιά σκωρία στο φυτό του σιταριού επηρεάζει τον αριθμό των κόκκων ανά στάχυ και το βάρος των χιλίων κόκκων τους. Οι μεγαλύτερες απώλειες παρατηρούνται όταν η ασθένεια προσβάλλει το λάμιο φύλλο και το φύλλο κάτω από το λάμιο των φυτών. Σε περίπτωση σχετικά πρόωρης εμφάνισης και ισχυρής ανάπτυξης, τα φυτά καθυστερούν στην ανάπτυξη, σπαργαριάζουν λιγότερο και σχηματίζουν μικρότερα στάχυα, και ο κόκκος είναι μειωμένης ποιότητας.

Συμπτώματα της καφετιάς σκωρίας παρατηρούνται στα φύλλα και στις θήκες των φύλλων από την εμφάνιση μέχρι το τέλος της περιόδου βλάστησης, αλλά όχι στο στέλεχος και στα στάχυα. Στα φύλλα, κυρίως στην άνω πλευρά, σχηματίζονται μικροί σωροί, καφέ έως σκωριόχρωμοι, ανομοιόμορφα διασκορπισμένοι στην επιφάνειά τους, των οποίων το μέγεθος δεν υπερβαίνει το 1-2 mm. Γύρω από τους σωρούς, ανάλογα με την ευαισθησία της ποικιλίας, εμφανίζεται ένα ευρύτερο ή στενότερο χλωρωτικό φωτοστέφανο. Υπό σοβαρή μόλυνση από καφετιά σκωρία το φύλλο κυρτώνεται γύρω από την κύρια φλέβα και στη συνέχεια ξηραίνεται. Προς το τέλος της περιόδου βλάστησης, σχηματίζονται στην κάτω πλευρά των φύλλων και στη θήκη του φύλλου μικρά, μαύρα, γυαλιστερά τηλιοσπόρια.

Η έντονη λίπανση με άζωτο και η καλλιέργεια ευαίσθητων ποικιλιών μπορεί να οδηγήσει σε πιο πρόωρη εαρινή εμφάνιση και εξάπλωση της ασθένειας, αλλά συνήθως η μαζική μόλυνση ξεκινά μετά την εμφάνιση του στάχυ, με τις όψιμες ποικιλίες να πλήττονται πιο σοβαρά. Η κρίσιμη περίοδος για τα φυτά είναι από την εμφάνιση του λάμιου φύλλου μέχρι το τέλος της άνθησης και ιδιαίτερα από την εμφάνιση της πρώτης αχύδας μέχρι την πλήρη εμφάνιση του στάχυ.

Έλεγχος:

<

Οργανωτικά, οικονομικά και αγροτεχνικά μέτρα για τον έλεγχο της καφετιάς σκωρίας περιλαμβάνουν:

Χρήση ανθεκτικών ποικιλιών. Οι ποικιλίες του Γεωπονικού Ινστιτούτου Ντομπρουτζάς διαθέτουν διαφορετικούς βαθμούς αντοχής στο παθογόνο. Η εκδήλωση της ασθένειας σε μεμονωμένα χρόνια σχετίζεται με τη δυναμική του πληθυσμού του παθογόνου, δηλαδή την ποικιλομορφία των φυλών σε διαφορετικά χρόνια.

Βέλτιστοι ρυθμοί σποράς και ισορροπημένη λίπανση. Υψηλοί ρυθμοί σποράς, σε συνδυασμό με υπερβολική λίπανση με άζωτο, αυξάνουν την ευαισθησία των φυτών και οδηγούν σε πυκνότερες φυτείες και επομένως σε παρατεταμένη διατήρηση της υγρασίας.

Εγκαίρη καταστροφή των εθελοντικών φυτών, στα οποία το παθογόνο διαχειμάζει με επιτυχία.

Χημικός έλεγχος:

Μεταξύ των χημικών μέσων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μυκητοκτόνα που είναι εγγεγραμμένα κατά της ασθένειας, τα περισσότερα από τα οποία είναι επίσης εγγεγραμμένα κατά της κίτρινης σκωρίας, της πρόωρης φυλλοσγήψης, της φουσαριώδους σγήψης του στάχυ, της αλευρώδους: Aviator Χpro – 80-125 ml/da, Acanto 250 SC – 60 ml/da, Acanto Plus – 50-75 ml/da, Credo 600 SC – 150 ml/da, Allegro – 50 ml/da, Amistar 25 SC – 60-80 ml/da, Amistar Extra SC – 70 ml/da, Diamant Max – 120-150 ml/da, Capalo – 100 ml/da, Tango Super – 80 ml/da, Prosaro 250 EC – 100 ml/da, Soligor 425 EC – 70 ml/da, Impact 25 SC – 50 ml/da, Sfera Max SC – 30-50 ml/da, Cherokee SE – 200 ml/da, Riza 25 EW – 50 ml/da, Tesoro 250 – 100 ml/da, Soprano 125 SC – 100 ml/da, Synstar – 70-80 ml/da, Sielex – 80 ml/da ή 100 ml/da ή 133 ml/da (η δόση καθορίζεται ανάλογα με το βαθμό μόλυνσης), Mirador Forte 160 EC – 125 ml/da, Custodia – 100/125 ml/da, Comrade – 80/100 ml/da, Magnello EC – 100 ml/da, Rubric 125 SC – 100 ml/da, Osiris – 200-300 ml/da, Ricali – 100 ml/da.